

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj ako „gestor“ a „MPSVR SR“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 112/2018 Z. z.“)

Lokalizácia: §15a ods. 1 písm. b) bod 1., 1a.; §15a ods. 1 písm. b) bod 1., 1b.

Účinnosť: 01. 07. 2023

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 171

Najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny vykonávajú priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/361>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&ZakZborID=13&CisObdobia=8&CPT=1214>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 19. 06. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Predmetná regulácia predstavuje výsledok prijatia zákona č. 494/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa do zákona č. 112/2018 Z. z. vložili nové ustanovenia týkajúce sa rodinných podnikov, ktoré vytvorili právny rámec problematiky rodinného podnikania.

Predmetná regulácia definuje význam pojmu „rodinný podnik“ a zároveň stanovuje definičné znaky, na základe ktorých je možné používať dané označenie. Pojem rodinný podnik je vymedzený ako podnikateľský subjekt (obchodná spoločnosť, družstvo alebo fyzická osoba – podnikateľ), v ktorom významnú úlohu zohrávajú členovia jednej rodiny. Špecifikuje podmienky, za akých možno podnik považovať za rodinný, napríklad podiel hlasovacích práv, účasť na zisku alebo účasť na riadení podniku.

Ďalej upravuje aj výnimky v prípade investora mimo rodiny a zavádza možnosť evidencie a registrácie rodinných podnikov. Nakoniec ustanovenie rozlišuje rodinné farmy ako špeciálny typ rodinného podniku v poľnohospodárstve.

Hodnotené ustanovenie sa zaoberá právnym vymedzením rodinného podniku ako osobitnej formy podnikania. Podľa § 15a ide o firmu, kde najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny ovládajú väčšinu hlasovacích práv a aspoň jeden z nich je štatutárom alebo členom štatutárneho orgánu.

Cieľom hodnoteného ustanovenia je upraviť rodinné podniky zákonnou normou so zameraním na vymedzenie ich určujúcich znakov, najmä existencie rodinných väzieb. Táto regulácia pôsobí na podnikateľské prostredie tak, že zohľadňuje nielen ekonomický rozmer podnikania, ale aj význam vnútorného fungovania rodiny v podnikaní. Rodinné podniky by mali okrem dosahovania zisku klásť dôraz aj na upevňovanie rodinných hodnôt a medzigeneračných väzieb. V tomto zmysle presahujú rámec bežného podnikania a prispievajú k rozvoju a posilneniu rodinného prostredia.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Podľa §15a ods.1 písm. b) bod 1, 1a najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny vykonávajú priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv a najmenej jeden člen spoločnej rodiny je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu. Toto ustanovenie je v kolízii s §15a ods.1 písm. b) bod 1,1b, kde stojí, že najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny majú hospodársky prospech z podnikania obchodnej spoločnosti spolu viac ako 50 % zo zisku. Cieľom ex post hodnotenia bude preskúmať možný rozpor týchto ustanovení v zákone (rozhodujú hlasovaním a prerozdelenie zisku by malo byť v kompetencii Rady rodinného podniku).

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

Podľa Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie (ďalej ako „analýza“) mal materiál vplyv na podnikateľské subjekty (vrátane subjektov sociálnej ekonomiky), ktoré:

- spĺňajú zákonom stanovené podmienky rodinného podniku a požiadajú o zaradenie do evidencie rodinných podnikov, a/alebo
- spĺňajú zákonom stanovené podmienky registrovaného rodinného podniku a požiadajú zaradenie do registra rodinných podnikov.

V analýze bolo na základe prieskumu Slovenskej asociácie malých a stredných podnikov uvedené, že v r. 2019 – 2020 možno predpokladať, že približne 60 – 65 % z malých a stredných podnikov tvoria rodinné podniky. V analýze bolo odhadované, že:

- v roku 2023 bude na Slovensku evidovaných 2 000 rodinných podnikov (z toho 1 938 malých a stredných) a registrovaných 75 rodinných podnikov (z toho 73 malých a stredných),
- v roku 2024 bude na Slovensku evidovaných 6 000 rodinných podnikov (z toho 5 814 malých a stredných) a registrovaných 165 rodinných podnikov (z toho 160 malých a stredných),
- v roku 2025 bude na Slovensku evidovaných 8 000 rodinných podnikov (z toho 7 752 malých a stredných) a registrovaných 425 rodinných podnikov (z toho 413 malých a stredných).

Ex post:

Dotknutými subjektami sú tie podnikateľské subjekty, ktoré sa hlásia k charakteru rodinných podnikov. Aktuálny počet registrovaných alebo evidovaných rodinných podnikov je 0. Presný počet dotknutých subjektov nie je možné stanoviť vzhľadom na dobrovoľnosť registrácie, pričom exaktné vyčíslenie komplikuje aj neustále rastúci počet startup-ov zakladaných členmi rodiny.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

Konkrétne vplyvy na podnikateľské prostredie neboli, v kontexte hodnotenej regulácie (§ 15a ods. 1 písm. b) bod 1., 1a.; §15a ods. 1 písm. b) bod 1., 1b zákona č. 112/2018 Z. z.) v rámci ex ante fázy bližšie špecifikované ani identifikované.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
171	Najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny vykonávajú priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv	§15a ods. 1 písm. b) bod 1., 1a.; §15a ods. 1 písm. b) bod 1., 1b.	01.07.2023	podnikateľské subjekty, ktoré sa hlásia k charakteru rodinných podnikov	-	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza a taktiež boli vypočítané predpokladané náklady spojené s administratívnymi povinnosťami, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol kalkulovaný vplyv na podnikateľské prostredie samostatne. Regulácia, v zmysle ktorej najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny vykonávajú priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv a najmenej jeden člen spoločnej rodiny je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu totiž priamo nespôsobuje vznik nákladov. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Vzhľadom na povahu regulácie a nedostatok údajov nie je možné kvantifikovať vplyvy na podnikateľské prostredie. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Z dôvodu absencie dát či iných kvantifikovateľných ukazovateľov je možné uviesť len zdroj týkajúci sa počtu dotknutých subjektov. Správa o stave malého a stredného podnikania v Slovenskej republike v roku 2018, ktorú vypracovala Slovak Business Agency, je dostupná na tomto odkaze. Informácia týkajúca sa aktuálneho počtu registrovaných rodinných podnikov je dostupná na tomto odkaze. Informácia týkajúca sa aktuálneho počtu evidovaných rodinných podnikov je dostupná na tomto odkaze.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, kde bol posúdený vplyv na podnikateľské prostredie novelizovaného právneho predpisu ako celku. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie samostatne. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, sekcia sociálnej ekonomiky, odbor koordinácie sociálnej ekonomiky

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Zúčastnené subjekty:

Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov, IČO: 36065161 (ďalej ako „SAMP“)

Áno ☒ Nie ☐

Združenie podnikateľov Slovenska, IČO: 00586528 (ďalej ako „ZPS“)

Áno ☒ Nie ☐

Slovenský živnostenský zväz, IČO: 00 679 321 (ďalej ako „SZZ“)

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

Forma:

Dátum vykonania:

SAMP

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

25.03.2025

ZPS

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

25.03.2025

SZZ

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

25.03.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 12.02.2025 do 21.03.2025.

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty alebo zastupiteľské organizácie.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Autor podnetu konštatoval, že aktuálne znenie regulácie nie je vyhovujúce. Problém predmetnej regulácie podľa autora podnetu spočíva v kolízii ustanovenia, kde si dve tézy vzájomne odporujú. Ide o § 15a ods. 1 písm. b) bod 1, 1a zákona č. 112/2018 Z. z., ktorý stanovuje, že najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny vykonávajú priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv a najmenej jeden člen spoločnej rodiny je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu. Toto ustanovenie je v kolízii s §15a ods.1 písm. b) bod 1,1b, ktoré uvádza, že najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny majú hospodársky prospech z podnikania obchodnej spoločnosti spolu viac ako 50 % zo zisku.

Z uvedeného vyplýva, že kolízia nevzniká medzi samotným obsahom bodov 1a a 1b, ale v ich vzájomnom legislatívnom vzťahu – teda v tom, či ich zákon vyžaduje súčasne, alebo stačí splniť jednu podmienku. Zákon neobsahuje jasné logické prepojenie medzi nimi, čo spôsobuje právnu neistotu.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľov regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Gestor k novele zákona o sociálnej ekonomike uvádza, že v kontexte rodinných podnikov bolo zámerom upraviť tento typ podniku zákonnou normou, a to predovšetkým s dôrazom na vymedzenie jeho určujúcich znakov, medzi ktorými je existencia rodinných väzieb. Išlo o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu s prijatím nových ustanovení týkajúcich sa rodinných podnikov. Zákom teda bola splnená základná požiadavka vymedzenia rodinného podniku a jeho vnútorných vzťahov. Tieto väzby sú pre rodinný podnik zásadné z pohľadu jeho vnútorného fungovania a prirodzene tak i z pohľadu dosahovania cieľov v podnikaní. Jedným z hlavných cieľov rodinného podniku v zmysle zákona č. 112/2018 Z. z., na rozdiel od bežných komerčných firiem, je práve kultivácia týchto rodinných väzieb vo vnútornom prostredí rodinného podniku s dôrazom na posilňovanie rodinných hodnôt a kvality rodinného života nevyvímajúc rozvoj rodinnej hmotnej kultúry a tradície. Na základe uvedeného boli v rámci zákonných vymedzení rodinného podniku zadefinované jeho základné atribúty, práva a povinnosti.

K predmetnému ustanoveniu v rámci písomného vyjadrenia k podnetu a zároveň v rámci ex post konzultácií gestor konštatuje, že zákon č. 112/2018 Z. z. v § 15a ods.1 písm. b) bod 1 upravuje definičné znaky rodinného podniku, ak je právnou formou obchodná spoločnosť, a to cez tri rôzne alternatívy (body 1a až 1c). Body 1a až 1c predstavujú tri podmienky (alternatívy), ktoré nemusia nastať spoločne, resp. ide o podmienky, ktoré sa navzájom vylučujú. Preto medzi poslednými dvoma alternatívami (v bodoch 1b a 1c) je vylučovacia spojka „alebo“. Ak by mali byť podmienky splnené kumulatívne, bola by medzi poslednými dvoma možnosťami zlučovacia spojka „a“. Z uvedeného dôvodu MPSVR SR zastáva názor, že neexistuje vnútorný rozpor v § 15a ods. 1 bode 1 zákona č. 112/2018 Z. z. Zároveň MPSVR SR poznamenáva, že zákon č. 112/2018 Z. z. neustanovuje, že prerozdelenie zisku je v kompetencii rady rodinného podniku. V § 15b uvádza len demonštratívny výpočet činností rady rodinného podniku, pričom prípadnú kolíziu s kompetenciami riadiacich orgánov upravuje zákon č. 112/2018 Z. z. v § 15b ods. 5 nasledovne: „Zriadením rady rodinného podniku nie je dotknutá pôsobnosť štatutárneho orgánu, dozornej rady a valného zhromaždenia

obchodnej spoločnosti alebo práva a povinnosti spoločníkov, ak obchodná spoločnosť nemá orgány správy a riadenia, nie je dotknutá pôsobnosť predstavenstva, členskej schôdze a kontrolnej komisie družstva a nie sú dotknuté práva a povinnosti fyzickej osoby – podnikateľa podľa osobitných predpisov.“

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Autor podnetu vo svojom prvotnom koncepte navrhol úpravu regulácie, a to tak, aby neboli ďalej legislatívne obmedzované hlasovacie práva taxatívnou požiadavkou tak, ako je tomu teraz. Aktuálne zákonné znenie totiž deklaruje, že najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny majú hospodársky prospech z podnikania obchodnej spoločnosti spolu viac ako 50 % zo zisku.

Autor podnetu nevidí dôvod, prečo by hospodársky prospech z podnikania obchodnej spoločnosti nemohol byť postavený napríklad len na jednom členovi rodiny.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

V rámci ex post konzultácie boli objasnené nezrovnalosti týkajúce sa výkladu príslušného ustanovenia, resp. problému, na ktorom bol podnet z podnikateľského prostredia založený. Gestor nezaznamenal vnútorný rozpor danej regulácie a z tohto dôvodu sa nestotožňuje s návrhom na jej legislatívnu úpravu. Zároveň deklaruje, že zmena regulácie tak, ako bola prezentovaná zo strany autora podnetu, by predstavovala narušenie filozofie zákona ako takého, keďže cieľom tohto ustanovenia je zabezpečiť, aby hospodársky prospech mali viacerí členovia rodiny – aj formálnym spôsobom.

Na základe uvedeného gestor nesúhlasí so zmenou súčasného znenia regulácie a navrhuje ponechať reguláciu v jej aktuálnom znení.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Hodnotená regulácia je výsledkom prijatia zákona č. 494/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej aj ako „novela“). Uvedenou novelou pribudla do zákona č. 112/2018 Z. z. nová tretia časť venovaná problematike rodinných podnikov. Predmetom úpravy boli okrem sociálnych podnikov aj rodinné podniky a fungovanie štátnej správy v oblasti rodinných podnikov. Rodinný podnik sleduje vlastnú autonómnú líniu bez primárneho presahu do priestoru sociálnej ekonomiky a podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky.

Hlavným účelom rodinného podniku v zmysle novely je podnikanie, avšak na rozdiel od bežných firiem výrazne kladie dôraz aj na udržiavanie rodinných väzieb, tradícií a hodnôt. Nejde teda len o realizáciu podnikateľskej činnosti – rodinný podnik môže sledovať aj hlbší cieľ, ako je posilňovanie vzťahov v rodine či pokračovanie v rodinnom dedičstve. Rodinný podnik musí byť v zmysle zákona podnikateľským subjektom. Nemôže ním byť subjekt, ktorý nebol primárne zriadený za účelom podnikania.

Hodnotené ustanovenie definuje, čo sa považuje za rodinný podnik, a stanovuje konkrétne podmienky, ktoré musí podnikateľský subjekt spĺňať – v danom prípade napríklad účasť aspoň dvoch členov rodiny na hlasovacích právach a zisku, ako aj zastúpenie v riadiacich orgánoch. Ustanovenie zabezpečuje, aby mal rodinný podnik skutočný charakter – teda aby rodinní príslušníci mali rozhodujúci vplyv cez hlasovacie práva a zároveň aktívne riadili firmu. Zabráňuje formálnemu vydávaniu sa za rodinný podnik bez reálnej účasti rodiny. Takéto nastavenie podporuje kontinuitu, zodpovednosť a stabilitu rodinného podnikania.

Podľa autora podnetu nie je súčasná regulácia nastavená optimálne, pretože legislatívne obmedzuje hlasovacie práva tým, že vyžaduje, aby najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny mali viac ako 50 % hospodárskeho prospechu zo zisku obchodnej spoločnosti. Autor preto navrhuje úpravu, ktorá by odstránila túto taxatívnu požiadavku a umožnila, aby hospodársky prospech z podnikania mohol plynúť napríklad aj len jednému členovi rodiny.

Gestor sa nestotožnil s návrhom na legislatívnu úpravu, pretože nezaznamenal vnútorný rozpor v danej regulácii. Zároveň uvádza, že navrhovaná zmena by narušila filozofiu celého zákona, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby hospodársky prospech z podnikania mali viacerí členovia rodiny – a to aj formálne.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Autor podnetu poukazuje na to, že súčasná úprava je príliš prísna a obmedzujúca. Navrhuje zmenu ustanovenia v časti definujúcej rodinný podnik ako obchodnú spoločnosť, kde najmenej dvaja členovia spoločnej rodiny majú hospodársky prospech z podnikania obchodnej spoločnosti spolu viac ako 50 % zo zisku po zdanení. Výsledok legislatívnej zmeny by mal spočívať v tom, že ďalej nebude explicitne definovať (minimálny) počet členovej spoločnej rodiny, ktorí majú hospodársky prospech z podnikania obchodnej spoločnosti.

Gestor k uvedenému alternatívnemu riešeniu uvádza, že medzi zákonnými podmienkami uvedenými v bodoch 1a až 1c § 15a ods. 1 zákona č. 112/2018 Z. z. nie je vnútorný rozpor, pretože ide o navzájom sa vylučujúce alternatívy, čo potvrdzuje použitie spojky „alebo“. Zároveň zdôrazňuje, že zákon neustanovuje kompetenciu rady rodinného podniku rozhodovať o prerozdelení zisku, keďže § 15b uvádza iba príkladný výpočet jej činností. Kompetencie rady rodinného podniku nesmú

zasahovať do pôsobnosti štatutárnych a riadiacich orgánov, čo zákon výslovne upravuje v § 15b ods. 5. Zmena regulácie navrhovaná autorom podnetu by podľa gestora narušila základnú filozofiu zákona, keďže cieľom daného ustanovenia je zabezpečiť, aby hospodársky prospech z podnikania mali viacerí členovia rodiny, a to aj formálne.

Spracovateľ stanoviska sa stotožňuje s tvrdeniami gestora. V priebehu ex post konzultácie boli zároveň vydiskutované všetky sporné body a objasnená obsahová stránka ustanovenia medzi autorom podnetu a gestorom, ktorý poskytol komplexný výklad zámeru a účelu regulácie.

Na základe vyššie uvedených skutočností spracovateľ stanoviska nepovažuje návrh na legislatívnu zmenu tak, ako bol prezentovaný zo strany autora podnetu, za vhodný, avšak navrhuje upraviť výkladový rámec regulácie tak, aby jasne uvádzal, že pre vznik prepojenia postačuje splnenie aspoň jednej z alternatívnych podmienok.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

I keď v priebehu ex post konzultácie došlo k objasneniu obsahovej stránky ustanovenia, spracovateľ stanoviska navrhuje hodnotenú reguláciu upraviť. Navrhovaná úprava § 15a ods. 1 písm. b) zákona č. 112/2018 Z. z. o by sa mala zamerať na odstránenie interpretačnej nejasnosti a logickej kolízie medzi jednotlivými podmienkami definujúcimi prepojenosť obchodnej spoločnosti s členmi spoločnej rodiny. Návrh spočíva v spresnení výkladového rámca tým, že sa výslovne stanovuje, že pre vznik prepojenia postačuje splnenie aspoň jednej z alternatívnych podmienok.

Z praxe však vyplýva, že podnikateľské subjekty v oblasti rodinného podnikania poukazujú aj na ďalšie administratívne a legislatívne prekážky spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov podľa súčasnej právnej úpravy. Nejednoznačné požiadavky na predkladanie dokumentov, komplikované a obmedzujúce podmienky, napríklad ohľadom investičných zmlúv a štruktúry podniku, ktoré ako celok výrazne znižujú atraktivitu a využiteľnosť tohto režimu podnikania. Okrem uvedeného však najmä absentujú výhody, ktoré by podnikateľské subjekty povzbudili a motivovali evidovať alebo registrovať sa ako rodinný podnik. Z tohto dôvodu spracovateľ odporúča celkovo zjednodušiť a jasne definovať procesy spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov, odstrániť nadmernú administratívnu záťaž a zaviesť efektívne stimuly na podporu rodinného podnikania. Zároveň by bolo vhodné prehodnotiť vyňatie príslušných ustanovení o rodinných podnikoch zo zákona o sociálnej ekonomike a zapracovať ich do vhodnejšieho právneho predpisu.

Toto stanovisko je potrebné vnímať v kontexte ďalších ex post hodnotení týkajúcich sa zákona č. 112/2018 Z. z.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu súhlasil s obsahom stanoviska spracovateľa.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia